

DOPUSZCZENIE PIERWSZEJ CZĘŚCI
przez SOLARIS BUS & COACH S.A.

INSTRUKCJA DLA DOSTAWCY

Opracował:

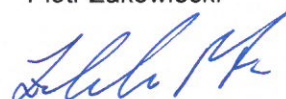
DZIAŁ ZAPEWNIENIA JAKOŚCI

Joanna Sikorska
Mariola Grabowska
Łukasz Cierpiszewski

Zatwierdził:

DYREKTOR ZAPEWNIENIA JAKOŚCI

Piotr Żakowiecki

SOLARIS
SOLARIS Bus & Coach S.A.
Joanna Sikorska
KIEROWNIK
ZAPEWNIENIA JAKOŚCI DOSTAW

Wydanie 04

BOLECHOWO, WRZESIEŃ 2018

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE.....	3
1.1 WSTĘP	3
1.2 DEFINICJE TERMINÓW I SKRÓTÓW STOSOWANYCH W INSTRUKCJI.....	3
1.3 ZMIANY	4
2. WYMAGANIA DLA DOSTAWCÓW.....	5
2.1 CEL DOPUSZCZENIA PIERWSZEJ CZĘŚCI / ZESPOŁU:	5
2.2 ZAKRES DOPUSZCZENIA PIERWSZEJ CZĘŚCI / ZESPOŁU:	5
2.3 PRZEDŁOŻENIE CZĘŚCI / ZESPOŁU DO DOPUSZCZENIA:	5
2.4 DOKUMENTY ZWIĄZANE Z DOPUSZCZENIEM CZĘŚCI / ZESPOŁU DO PRODUKCJI:.....	6
2.4.1 Świadectwo zatwierdzenia części cz. A.....	6
2.4.2 Dokumentacja konstrukcyjna części / zespołu (w przypadku, gdy dostawca jest odpowiedzialny za projekt) ..	6
2.4.3 Wyniki wymiarowe.....	6
2.4.3.1 Karta Pomiarowa.....	7
2.4.4 Wyniki badań.....	7
2.4.5 Wniosek o akceptację odchylenia / dopuszczenie warunkowe.....	7
2.5 DOSTAWA DOKUMENTÓW I PIERWSZEJ PRÓBKII DO ZATWIERDZENIA	7
2.6 DOPUSZCZENIE DOKUMENTÓW I PIERWSZEJ PRÓBKII PRZEZ SOLARIS.....	7
2.7 STATUSY DOPUSZCZENIA	8
2.8 PRZECHOWYWANIE ZAPISÓW PRZEZ DOSTAWCĘ	9
3. ZAŁĄCZNIKI.....	9
3.1 ZAŁĄCZNIK NR 1 - ŚWIADECTWO ZATWIERDZENIA CZĘŚCI CZ. A.....	10
3.2 ZAŁĄCZNIK NR 2 - KARTA POMIAROWA.....	12
12	
3.3 ZAŁĄCZNIK NR 3 - WNIOSEK O AKCEPTACJĘ ODCHYLENIA	13

SPIS TABEL

Tabela 1 Zmiany wprowadzone w specyfikacji.....	4
Tabela 2 Statusy dopuszczenia pierwszej części.....	8

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Wstęp

Niniejsza instrukcja została opracowana przez Dział Zapewnienia Jakości Solaris w celu zdefiniowania zasad dopuszczenia pierwszej części / zespołu do użycia w procesie produkcji autobusów. Dokument ten skierowany jest do nowych i obecnych dostawców dostarczających części / zespoły na pierwszy montaż do zakładów w Środzie Wlkp. i Bolechowie.

Dostawca zobowiązany jest do zapoznania się z zamieszczonymi w instrukcji wymaganiami oraz do ich wypełnienia.

Przed przyjęciem zamówienia Solaris na daną część / zespół, dostawca zobowiązany jest potwierdzić, że całość zapisów dokumentacji technicznej Solaris oraz wymagania dotyczące specyfikacji są zrozumiałe, a proces produkcyjny posiada potencjał zdolny do wytwarzania i skontrolowania części spełniających te wymagania w rzeczywistych warunkach produkcyjnych, w uzgodnionej ilości.

Dostarczając części / zespoły do Solaris, dostawca odpowiada za ich zgodność, spełnienie wymagań Solaris oraz wymagań prawnych.

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek pytań lub problemów ze zrozumieniem wymagań lub ich zmian zamieszczonych w niniejszej instrukcji prosimy o kontakt z Działem Zapewnienia Jakości w lokalizacji, do której element i/lub dokumentacja ma zostać dostarczony.

1.2 Definicje terminów i skrótów stosowanych w instrukcji

Solaris – Solaris Bus & Coach S.A.

Część / zespół – każdy przedmiot zakupów dokonywanych przez Solaris tj. materiały, części, surowce, towary, wyroby, produkty, półprodukty, podzespoły, komponenty

Dostawca – organizacja dostarczająca część / zespół do Solaris

2. WYMAGANIA DLA DOSTAWCÓW

2.1 Cel dopuszczenia pierwszej części / zespołu:

Celem procesu dopuszczenia pierwszej części do produkcji jest:

- ❖ zapewnienie, że w produkcji wykorzystywane są tylko i wyłącznie części/zespoły zgodne z wymaganiami Solaris oraz wymaganiami norm,
- ❖ zapewnienie, że wymagania dokumentacji technicznej i specyfikacji Solaris zostały właściwie zrozumiane przez dostawcę,
- ❖ zapewnienie, że dostawca jest w stanie wytwarzać części/zespoły stale spełniające te wymagania podczas bieżącej produkcji, przy uzgodnionej ilości.

2.2 Zakres dopuszczenia pierwszej części / zespołu:

Proces dopuszczenia pierwszej części / zespołu ma zastosowanie w przypadku dostawcy części / zespołów dostarczanych na pierwszy montaż.

2.3 Przedłożenie części / zespołu do dopuszczenia:

Przedłożenie części / zespołów do dopuszczenia przez Solaris wymagane jest przed:

- ❖ dostarczeniem nowej części / zespołu (np. określona część, nie była wcześniej dostarczana do Solaris) – Nowa Część lub/i Nowy Dostawca,
- ❖ zmodyfikowaniem części wskutek zmian wprowadzonych do projektu, specyfikacji lub materiałów – Zmiana w dokumentacji,
- ❖ skorygowaniem niezgodności we wcześniej dopuszczonej części - Ponowna kontrola,
- ❖ w przypadku wprowadzenia zmian technologicznych przez dostawcę: (zmiana materiału lub komponentu, nowe, dodatkowe narzędzia lub ich modyfikacja, remont lub zmiana układu istniejącego oprzyrządowania, zmiana w procesie lub metodzie wytwarzania)

2.4 Dokumenty związane z dopuszczeniem części / zespołu do produkcji:

2.4.1 Świadectwo zatwierdzenia części cz. A

Jest to dokument potwierdzający, że część / zespół jest produkowany zgodnie z dokumentacją i specyfikacją Solaris, przedmiotowymi normami oraz jest wykonany z wyspecyfikowanych materiałów i za pomocą prawidłowego oprzyrządowania. Solaris opracował własny wzór Świadectwa zatwierdzenia części cz. A i zobowiązuje dostawcę do jego wypełnienia. Solaris nie akceptuje wzorów formularzy opracowanych przez dostawcę. W przypadku przysłania innego wzoru Świadectwa zatwierdzenia części, Solaris zastrzega sobie prawo odrzucenia takiego dokumentu. Wzór formularza Świadectwa zatwierdzenia części cz. A (stanowi załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu).

Wypełnione i podpisane Świadectwo zatwierdzenia części cz. A, dostawca zobowiązany jest przesłać do Solaris wraz z próbką dopuszczanej części / zespołu.

Numer świadectwa zatwierdzenia części zostaje nadany przez Solaris, numer ten identyfikuje cały proces dopuszczenia danej części i należy go stosować do wszystkich dokumentów przedkładanych do Solaris. W przypadku większej ilości dokumentów dopuszcza się rozwinięcie numeracji o dodatkowy indeks.

2.4.2 Dokumentacja konstrukcyjna części / zespołu (w przypadku, gdy dostawca jest odpowiedzialny za projekt)

Dokumentację konstrukcyjną części / zespołu stanowią zapisy projektowe dostawcy (np. dane CAD/CAM, rysunki elementu, specyfikacje) włącznie z rysunkami wykonawczymi. Celem przedłożenia dokumentacji i rysunków złożeniowych przez dostawcę jest możliwość weryfikacji poprawności wykonania przez Solaris.

Dostawca jest zobowiązany umieścić odpowiednie wymagania dotyczące części / zespołu na dokumentacji technicznej, właściwie je oznaczyć i ponumerować w celu łatwego odwołania i dokonania pomiarów. Dokumentacja techniczna dostawcy z naniesionymi punktami pomiarowymi wskazuje indywidualne wymiary lub wymagania dla części / zespołu. Numery naniesione na dokumentacji technicznej korelują z numerami zamieszczonymi w Karcie Pomiarowej (załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu).

Dokumentacja powinna zawierać:

- ❖ wymiary i tolerancje wykonania
- ❖ cechy wizualne (kolor, tekstura)
- ❖ własności fizyczno-chemiczne (wytrzymałość, obróbka cieplna, powłoki galwaniczne, itp.)
- ❖ oznaczenia połączeń, np. spoin, połączeń rozłącznych
- ❖ zestawienie przedmiotowych norm
- ❖ inne szczegółowe wymagania.

2.4.3 Wyniki wymiarowe

Kontrola wymiarowa musi być przeprowadzona dla każdej części / zespołów. Dostawca jest odpowiedzialny za spełnienie wszystkich wymagań Solaris. Każdy wynik odbiegający od wymagań jest powodem do odrzucenia przez Solaris części i/lub dokumentacji przedłożonej przez dostawcę do dopuszczenia. Dostawca zobowiązany jest do podjęcia wszelkich starań, aby skorygować proces tak, aby spełniał wymagania dokumentacji technicznej.

W przypadku, gdy dostawca korzysta z badań firm zewnętrznych, nazwa firmy badającej wymiary części / zespołu musi być czytelnie wskazana, a kopia wyników badań przesłana do Solaris.

2.4.3.1 Karta Pomiarowa

Dokument potwierdzający, że część / zespół spełnia wymagania wymiarowe oraz dodatkowe uwagi zamieszczone na dokumentacji. Dostawca zobowiązany jest potwierdzić wszystkie wymiary i uwagi, które zostały uwzględnione w dokumentacji technicznej, na formularzu Karta pomiarowa (załącznik nr 2 do niniejszego dokumentu).

Dopuszcza się potwierdzenie kontroli wymiarowej na formularzu Karty Pomiarowej dostawcy.

2.4.4 Wyniki badań

Badania materiałowe muszą być przeprowadzone dla części / zespołu, dla którego podano wymagania fizyczne, chemiczne, metalurgiczne. Dostawca zobowiązany jest do przeprowadzenia wszelkich testów wymaganych przez dokumentację techniczną / normy.

Każdy wynik odbiegający od wymagań jest powodem do odrzucenia przez Solaris części / zespołu i / lub dokumentacji przedłożonej przez dostawcę do dopuszczenia. Dostawca zobowiązany jest do podjęcia wszelkich starań, aby skorygować proces, tak by spełniał wymagania dokumentacji technicznej.

W przypadku, gdy dostawca korzysta z badań firm zewnętrznych, nazwa firmy badającej wymiary części / zespołu muszą być czytelnie wskazane, a kopia wyników badań przesłana do Solaris.

2.4.5 Wniosek o akceptację odchylenia / dopuszczenie warunkowe

W przypadku wystąpienia niezgodności części / zespołu z założeniami dokumentacji technicznej lub jakiegokolwiek parametr dostarczonej części / zespołu nie spełnia założonych wymagań, a niezgodności te nie wpływają istotnie na jakość i przydatność funkcjonalną części, dostawca może wystąpić do Solaris z wnioskiem o warunkowe dopuszczenie części przedkładając Wniosek o akceptację odchylenia / Dopuszczenie warunkowe (załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu). Odchylenie może mieć jedynie charakter czasowy lub dotyczyć określonej ilości sztuk części. Wniosek ma zastosowanie w przypadku dopuszczenia pierwszej części i w przypadku części produkowanych seryjnie przez danego dostawcę.

2.5 Dostawa dokumentów i pierwszej próbki do zatwierdzenia

Dostawca zobowiązany jest do dostarczenia próbki części / zespołu oraz dokumentacji. Miejsce dostawy pierwszych części / zespołów i dokumentacji jest wskazane na zamówieniu Solaris.

Dostawca zobowiązany jest odpowiednio oznaczyć element przeznaczony do dopuszczenia opisem „Próbka. Dopuszczenie pierwszej sztuki”, indeksem Solaris, nazwą dostawcy i numerem rysunku, według którego został wykonany.

2.6 Dopuszczenie dokumentów i pierwszej próbki przez Solaris

Dostarczona próbka części / zespołu i dokumentacja zostanie poddana ocenie przez pracowników Działu Zapewnienia Jakości na zgodność z wymaganiami Solaris. Dla elementów spawanych dodatkowo dostarczona próbka części / zespołu zostanie oceniona przez Głównego Spawalnika lub Nadzór Spawalniczy pod względem jakości wykonania spoin.

Jeżeli Solaris uzna za konieczne, próbka części / zespołu zostanie dodatkowo poddana badaniom niszczącym, próbnej zabudowie w pojeździe i / lub ocenie w warunkach eksploatacji.

W przypadku pojawienia się uwag do dostarczonych dokumentów, Dział Zakupów Strategicznych niezwłocznie poinformuje o tym fakcie dostawcę. Dostawca w terminie do 2 dni roboczych uzupełni dokumentację i ponownie prześle ją do dopuszczenia.

W przypadku, gdy podany termin nie zostanie zachowany przez dostawcę, a dostawca nie poinformuje Solaris o przyczynie zwłoki i nie uzgodni przedłużenia terminu, Solaris odrzuci próbkę i / lub dokumentację.

W przypadku pojawienia się uwag do dostarczonej próbki części / zespołu Dział Zakupów Strategicznych / Dział Zapewnienia Jakości niezwłocznie poinformuje dostawcę o zdiagnozowanej niezgodności.

W wyjątkowych przypadkach Solaris może wyrazić zgodę na wprowadzenie określonych zmian w części / zespole procesie produkcji i / lub dokumentacji oraz ponowne przedłożenie części / zespołu i dokumentacji do dopuszczenia.

W przypadku odrzucenia części przy pierwszej kontroli, możliwe jest jeszcze dwukrotne przesłanie części przez dostawcę celem dopuszczenia. Jeżeli po trzeciej próbie części nadany zostanie status NIEDOPUSZCZONY, dostawca zostaje wykluczony z możliwości dostarczania danej części.

2.7 Statusy dopuszczenia

Nadanie statusu **dopuszczono** i podpisanie Świadectwa zatwierdzenia części cz. B przez Dział Zapewnienia Jakości jest oficjalnie uznawane za zamknięcie procesu dopuszczenia pierwszej części / zespołu do produkcji i oznacza otrzymanie przez dostawcę zgody na dostarczanie danej części / zespołu do produkcji seryjnej, w ilościach zgodnych z zamówieniem Solaris.

Nadanie statusu **niedopuszczono** i podpisanie Świadectwa zatwierdzenia części cz. B przez Dział Zapewnienia Jakości jest oficjalnie uznawane za zamknięcie procesu dopuszczenia części / zespołu do produkcji i jest informacją do dostawcy, że nie może dostarczać danej części / zespołu do Solaris.

Nadanie statusu **dopuszczono warunkowo** nie zamyka procesu dopuszczenia, ale zezwala na użycie dopuszczonej warunkowo części w produkcji. Dostawca zobowiązany jest do skorygowania niezgodności w ustalonym terminie celem uzyskania pełnego dopuszczenia. W przypadku braku poprawy zostanie nadany status **niedopuszczono** i nastąpi zamknięcie procesu dopuszczenia.

Tabela 2 Statusy dopuszczenia pierwszej części

STATUS	OPIS
DOPUSZCZONY	wskazuje, że część/ zespół i/lub wymagana dokumentacja przedłożone przez dostawcę do dopuszczenia są zgodne ze specyfikacjami i wymaganiami Solaris
DOPUSZCZONY WARUNKOWO	a) <i>Dopuszczony warunkowo z wnioskiem o akceptację odchylenia</i> wskazuje, że część / zespół i/lub wymagana dokumentacja przedłożone przez dostawcę do dopuszczenia są niezgodne ze specyfikacją i wymaganiami Solaris, zgodnie z przedłożonym przez dostawcę Wnioskiem

	<p>o akceptację odchylenia, ale ich waga jest niewielka i nie wpływają na ograniczenie użycia części – dostawca zobowiązany jest do przedstawienia wprowadzonych korekt w celu uzyskania pełnego dopuszczenia</p> <p><i>b) Dopuszczony warunkowo z wnioskiem o czasowe dopuszczenie warunkowe</i></p> <p>Wynik wskazuje, że część posiada odchyłki wymiarowe ponad określone w dokumentacji tolerancje lub jakościowe odchylenia odbiegające od obowiązujących wymagań lub standardów SBC. Dopuszczenie warunkowe ma charakter czasowy i dostawca musi określić liczbę sztuk z WDCz lub termin dostosowania się producenta do wymogów dokumentacji lub standardów jakościowych przyjętych przez Solaris.</p>
NIEDOPUSZCZONY	wskazuje, że część / zespół i/lub wymagana dokumentacja przedłożone przez dostawcę do dopuszczenia nie są zgodne ze specyfikacjami i/lub wymaganiami Solaris

2.8 Przechowywanie zapisów przez dostawcę

Dostawca zobowiązany jest do przechowywania zapisów papierowych związanych z dopuszczeniem części / zespołu przez okres, w którym część jest czynna plus rok kalendarzowy, a w wersji elektronicznej 5 lat od daty zakończenia stosowania części / zespołu w bieżącej produkcji przez Solaris. Dokumentacja powinna wskazywać zgodność wymiarową, materiałową z wymaganiami określonymi w dokumentacji technicznej.

Dostawca zobowiązany jest do udostępnienia na życzenie Solaris zapisów związanych z dopuszczeniem części / zespołu.

3. ZAŁĄCZNIKI

3.1

**Załącznik nr 1 - Świadcstwo
zatwierdzenia części cz. A**

ŚWIADECTWO ZATWIERDZENIA CZĘŚCI
NR _____

VIII-05-01-03

Dział Zapewnienia Jakości

Część A Wypełnia: Dostawca

INFORMACJE O CZĘŚCI

Nazwa części: _____ Indeks części Solaris: _____
Numer rysunku: _____ Indeks części dostawcy: _____
Nr zamówienia zakupu: _____ Waga: _____

INFORMACJE O DOSTAWCY

Nazwa dostawcy _____
Adres _____

POWODY ZGŁOSZENIA

- Nowa część
- Nowy Dostawca
- Zmiana w dokumentacji
- Ponowna kontrola
- Inne _____

PRZEPROWADZONE KONTROLE

- Karta pomiarowa
- Badanie materiału
- Badanie niszczące
- Badanie nieniszczące

DOLĄCZONE CERTYFIKATY^{1),2)}

- Karta techniczna
- Atesty
- Protokół z badaia spoin

*1) - w przypadku detali z tworzyw sztucznych konieczne jest przedstawienie karty charakterystyki technicznej

*2) - w przypadku detali ze stali, metali konieczne przedstawienie certyfikatu potwierdzającego rodzaj użytego materiału

Niniejszym potwierdzam, że:

1. Potwierdzam, że próbka reprezentowana przez świadectwo zgodności części jest reprezentatywna dla naszych wyrobów.
2. Badania części wzorcowych zostały wykonane poprawnie i rzetelnie. Wszystkie stwierdzone podczas badań niezgodności zostały odnotowane w świadectwie zatwierdzania części lub karcie pomiarowej.
3. Zwolnienie części wzorcowych do produkcji nie zwalnia dostawcy z odpowiedzialności za zgodność produktu z aktualnym stanem dokumentacji rysunkowej oraz z utrzymywania jakości kolejnych dostaw na wymaganym poziomie.
4. Wszelkie odchylenia od tego oświadczenia podaję poniżej.

WYJAŚNIENIA/ KOMENTARZE:

Imię i Nazwisko (czytelnie) _____ Numer telefonu _____ Data _____

Stanowisko _____ Email _____

ed. 2 z dnia 10.07.2013

3.3 Załącznik nr 3 - Wniosek o akceptację odchylenia

 SOLARIS	WNIOSEK O AKCEPTACJĘ ODCHYLENIA/ DOPUSZCZENIE WARUNKOWE NR * _____	VIII-05-01-04
		Dział Zapewnienia Jakości
Wypełnia: <u>Dostawca</u> INFORMACJE O DOSTAWCY: Nazwa dostawcy: _____ Data: _____ Wniosek wydany przez: _____ Telefon: _____		
INFORMACJE O CZĘŚCI: Nazwa części: _____ Numer rysunku: _____ numer zamówienia: _____ Indeks Solaris: _____ Indeks dostawcy: _____		
DOTYCZY: ☐ ODCHYLENIA PRODUKTU ☐ ODCHYLENIA PROCESU ☐ DOPUSZCZENIE WARUNKOWE		
DEFINICJA AKTUALNA:		OPIS ODCHYLENIA/ DOPUSZCZENIA WARUNKOWEGO (wraz z podaniem przyczyny):
Oświadczam, że eliminacja odchylenia/zakończenie dopuszczenia warunkowego nastąpi do (podać termin lub wielkość partii) Po wskazanym terminie/wielkości partii detali będzie wykonywany zgodnie z dokumentacją		
_____ Data	_____ Imię i Nazwisko	_____ Podpis
Wypełnia: <u>Solaris Bus & Coach S.A.</u> OPINIOWANIE: ☐ Dział Zapewnienia Jakości ☐ Biuro Techniczne ☐ Główny Spawalnik ☐ Dział Przygotowania Produkcji		
DECYZJA: ☐ wniosek zaakceptowany ☐ wniosek odrzucony		
Komentarz:		
_____ Data	_____ Podpis pracownika	_____ Podpis Kierownika Działu Zapewnienia Jakości
<small>* Numer świadectwa zatwierdzenia części dla części będących przedmiotem dopuszczenia pierwszej części</small>		

